

Barraca de vinya camí Pla del Molí

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Zona pla del Molí Menut, 08279 Talamanca
Emplaçament Creuem la riera al camí a ponent del Molí i seguim amunt uns 150 m, al peu del camí a l'esquerra

Coordenades:

Latitud: 41.74806
Longitud: 1.97501
UTM Est (X): 414778
UTM Nord (Y): 4622312

Classificació

Número de fitxa 08277-145
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: La vegetació creix desmesuradament per llevant, podent arribar a malmetre l'estructura per aquest costat.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A00018
Autoria de la fitxa Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa: dg., 10/06/2007 - 02:00

Descripció

Barraca de planta més o menys rectangular formada per dos cossos. El parament està fet de pedra seca mitjançant carreus de diferents mides unificats per pedruscall i en alguns trossos per argila. No s'hi observa morter. La primera filada de les parets presenta unes pedres més grans per tal de consolidar tota l'estructura. El cos principal, el més gran, és l'espai que ocuparia el pagès. Té l'entrada encarada a ponent. Aquesta presenta una petita llinda que es recolza damunt dos brancals reforçats amb blocs de pedra més escairats i ben disposats. Les mesures de l'entrada són les següents: 114 cm d'alt, per 70 cm d'ample, i per 50 cm de gruix. A l'interior hi veiem una petita finestra de 40 cm x 40 cm que connecta amb l'altre espai. Algunes pedres estan fumades. La coberta és de falsa volta, feta per aproximació de filades i tancant amb grans lloses planes. A sobre, s'hi acumula pedruscall i vegetació. Les mesures interiors d'aquest cos són de 240 cm el costat llarg, per 190 el costat curt, mentre que l'alçada interior és de 180 cm. L'altre cos, amb una planta més irregular, representaria l'espai per el bestiar. Té l'entrada encarada a ponent. No presenta llinda, doncs el mur de tancament es va aproximant a l'altre cos formant mitja arcada. Els blocs de pedra que formen aquest cos són més grans, en general, que els de la barraca del pagès. A l'interior, hi trobem una banqueteta de pedra i també una petita figuera que hi ha crescut. L'espai interior d'aquest cos té unes mesures de 270 cm de fons per 150 cm d'ample (entrada), mentre que l'alçada interior és de 190 cm. La llargada exterior dels dos cossos junts és de 430 cm per 310 cm d'ample al costat de llevant i 210 cm d'ample al costat de ponent. L'alçada exterior ronda entre els 200 cm i els 220, depenent del punt.

Història

En el cas del Bages, la presència de barraques està íntimament relacionada amb el conreu de la vinya. Tot i que actualment la vinya ha quedat reduïda a unes àrees molt concretes, la comarca compta amb una llarga tradició vinícola. Hi ha estudis que ens parlen de la importància de la vinya en aquesta zona durant l'època romana i medieval. La continuïtat d'aquest conreu i la seva importància queden palesos pels nombrosos testimonis que encara queden presents. A principis del XVIII la vinya ja era molt important a la zona del pla. A partir d'aquest moment es va viure una extensió del conreu al Bages, més en el pla que en els altiplans, que arribarà fins al s. XIX. Superada la crisi de la fil·loxera, el conreu de la vinya recuperarà el nivell productiu anterior a la crisi fins a principis del segle XX, quan el reclam de noves inversions en el camp vitícola comportà l'abandonament de terres per part d'un gran nombre de petits pagesos. El conreu de la vinya requeria una contínua presència del pagès al vinyar, fet que comportava la necessitat de disposar d'un lloc proper on aixoplugar-se o guardar les eines, més si tenim en compte que sovint hi havia una distància considerable entre la peça de conreu i la residència del pagès. La majoria de barraques tenen les parets interiors completament fumades, la qual cosa sosté la idea que servien com a aixopluc davant dels possibles canvis climàtics. Les magnífiques condicions tèrmiques que ofereixen l'interior de les barraques devien ésser una bona compensació dels rigors del sol estival, i també un lloc segur on esperar a recer el final d'un temporal. A part d'aquestes utilitzacions més genèriques, hi havia tot un seguit de funcionalitats més específiques que no es poden deixar de banda. El pagès, adaptava les construccions de pedra seca a les seves necessitats, les quals podien variar molt segons l'època, el lloc o el conreu. Als municipis bagencs del Pont de Vilomara, Talamanca i Mura, les barraques s'adossaven a les tines que hi havia a prop dels camps. A més de refugi servia per protegir l'accés a la tina per la part inferior. Les barraques bagenques presenten uns trets molt uniformes. El material bàsic és la pedra utilitzada gairebé sense treballar. Només en els llocs més destacats de la construcció, com les cantoneres, llinda o obertures es retallen les arestes dels blocs. Les barraques bagenques destaquen sobretot per la seva simplicitat. Són de dimensions reduïdes si les comparem amb les construccions més meridionals o baleàriques. La planta és quadrada o circular i d'un sol habitacle. SOLER (1994:22)

Bibliografia

SOLER i BONET, Josep (1994). Les barraques de vinya. Les construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Centre d'Estudis del Bages, Manresa.

